

Približno 600 metrov pod vrhom Everesta so Eric Simonson in njegova odprava našli dele opreme angleških alpinistov Malloryja in Irvine, ki sta tam izginila leta 1924.

dosedanje zgodovinske raziskave Hemmleb meni, da sta Britanca prišla najmanj do tretje stopnje, to je do višine 8700 metrov. Hkrati je zadovoljen, da odprava ni našla nobenega dokaza o tem, da Mallory in Irvine nista prišla na vrh. »Na ta način še vedno obstaja skrivnost teh dveh alpinistov in zato je primer še vedno zanimiv.«

V mednarodnem strokovnem alpinističnem svetu so doslej najpogosteje dvomili v Malloryjev in Irvinov uspešen prvenstveni vzpon na najvišjo točko našega planeta. Tako je južnotirolski alpinist **Reinhold Messner** izjavil, da s takratnimi kisikovimi aparati in opremo ni bilo mogoče priplezati na vrh Everesta. Sicer pa je bil Messner sam prvi, ki je brez kisikove maske na obrazu prišel na vrh te gore.

Eno od najostrejših kritik o letošnji najdbi pod vrhom Everesta je izrekel Edmund Hillary, ki je kritiziral odpravo, ker je medijem prodala fotografije smrtno ponesrečenega angleškega alpinista Malloryja. Ameriški odpravi, ki je truplo našla pod vrhom gore, je očital »grobo komercializacijo«. »Fotografije kažejo, da je bila odprava bolj usmerjena na denar kot na človečnost,« je dejal Hillary avstralski radijski postaji ABC. Mallory naj ne bi zaslužil takega ponižanja, da so fotografije njegovega trupla objavljali časopisi in revije po vsem svetu. Ne da bi hoteli karkoli povedati med vrsticami, je ob tem vendarle treba zapisati, da zdaj še vedno veljata za uradno prva pristopnika na 8848 metrov visoki vrh Mount Everesta Hillary in Šerpa Tenzing Norgay.

Kdo je koga prvi peljal v gore?

V majski številki Planinskega vestnika je v uokvirjenem okencu načeto vprašanje, kdo je **Klementa Juga** prvi peljal v gore. Ker naj bi bil pobudnik tega vprašanja po avtorju tega zapisa **Žarku Rovščku** jaz, naj mu odgovorim, v upanju, da se to vprašanje ne bo izrodilo v polemiko.

Če bi vedel, da je to vprašanje danes za nekatere problem, bi se pred 30 leti potrudil izvedeti kaj več od pok. **Albina Torellija**, nekdanjega Jugovega soplezalca, saj je bil v sosednji sobi na sodišču, ali celo od **dr. Vladimirja Kajzelja**, najbolj pogostega Jugovega soplezalca, saj sem si z njim dopisoval in mu v imenu PZS tudi spregovoril na grobu.

Triglav ni bil Jugova prva tura. Na Triglav hodi ali pleza po štirih na desetisoče ljudi, pa zaradi tega vzpona še nobeden ni postal alpinist Jugovega kova.

Kako je Klement Jug zašel v skale?

Žarko Rovšček je, žal, površno prebral **Zorka Jelinčiča** članek »Planinec« v monografiji »Dr. Klement Jug – veliki slovenski alpinist« (izdala Planinska založba leta 1956). V njem bi lahko na strani 54 prebral Jelinčičevo navedbo: »Najsrečnejšo otroško dobo je (K. Jug; op. T. S.) razposajeno preživel v skalah Sv. Katarine, Škabrijela, Sabotina. Kot dijak je že navduševal sošolce za lepoto narave in kot

mlad vojak je občudoval tirolske vrhove in divje globeli Alp.«

Klementu Jugu so bila plezalska nagnjenja vsajena že zgodaj, časovno torej pred njegovo turo na Triglav!

Na drugem mestu na strani 55 v istem članku planinec Zorko Jelinčič piše: »Ne spominjam se več, kdo je bil dal pobudo za prvo zimsko turo na Grintavec, a mislim, da pač on (K. Jug; op. p.), ki je vsako okolnost natančno premislil...«

Govoriti danes, da je imel Zorko Jelinčič, ki ga izjemno cenim kot zavednega primorskega Slovenca, ključno vlogo pri nastanku in razvoju Jugove plezalne poti, je malo pretirano. Zorko Jelinčič sam pravi v svoji knjigi »Pod svinčenim nebom« (izdala Goriška Mohorjeva družba v Gorici leta 1994) na strani 87: »**Dr. Bartol nas je imenoval, skupino planincev okrog dr. Klementa Juga, 'prijatelji smrti'.**«

S tem sta Z. Jelinčič in dr. Vladimir Bartol priznala osrednjo vlogo dr. Klementa Juga med primorskimi Slovenci. Vodstva in vodenja drugih Jug ni potreboval, samo tovariša. Tega na svoji zadnji turi ni imel in je najbrž zato tragično končal.

Klement Jug je plezalska stremljenja imel v sebi, zato je ugičati, kdo ga je privedel v gore ali v stene, odveč.

dr. Tone Strojnik